

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

1712

Na temelju članka 55. stavka 6. Zakona o šumama (»Narodne novine« broj: 140/05, 82/06, 129/08, 80/10, 124/10, 25/12, 68/12, 148/13 i 94/14), ministar poljoprivrede donosi

PRAVILNIK

O UTVRĐIVANJU NAKNADE ZA PRENESENA I OGRANIČENA PRAVA NA ŠUMI I ŠUMSKOM ZEMLJIŠTU

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuje se način utvrđivanja naknade za prenesena i ograničena prava (u dalnjem tekstu: naknada) na šumi i šumskom zemljištu.

Članak 2.

(1) Naknada na šumi i šumskom zemljištu se utvrđuje kada se:

- izdvajaju šume i šumska zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske iz šumskogospodarskog područja Republike Hrvatske,
- ograničavaju prava u slučajevima proglašenja šume zaštitnom šumom, odnosno šumom s posebnom namjenom,
- ograničavaju prava kod ustanovljavanja prava služnosti u šumi ili na šumskom zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske.

(2) Pravo na naknadu iz stavka 1. ovoga članka imaju Trgovačko društvo »Hrvatske šume« d.o.o. (u dalnjem tekstu: Trgovačko društvo) i pravne osobe sa statusom javne ustanove čiji je osnivač Republika Hrvatska i njihove znanstveno-nastavne sastavnice.

(3) Naknada iz st. 1. točke 1. ovoga članka može se platiti u ratama, ako je tako utvrđeno aktom kojim središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove upravljanja državnom imovinom propisuje obvezu plaćanja i rok za uplatu naknade.

(4) Naknada se ne plaća u slučaju kada je to određeno posebnim propisom.

II. UTVRĐIVANJE NAKNADA

Članak 3.

(1) Naknada se sastoji od:

- naknade za šume,

2. naknade za šumsko zemljište,
3. naknade za smanjene općekorisne funkcije šuma.

(2) Ukupna naknada jednaka je zbroju naknada iz točki 1., 2. i 3. stavka 1. ovoga članka.

(3) Za zaštitne šume i šume s posebnom namjenom obračunava se naknada za ograničena prava korištenja etata.

1. UTVRĐIVANJE NAKNADE ZA ŠUME

Članak 4.

Naknade za šume se utvrđuju prema ovim grupama sastojina:

- a) plantaže, kulture i mlade sastojine
- b) srednjedobne i starije sastojine – sastojine starosti iznad polovice ophodnje do početka zadnjeg dobnog razreda,
- c) stare sastojine – sastojine od početka zadnjeg dobnog razreda pa na dalje (mlađe za jedan dojni razred od ophodnje i na dalje),
- d) preborne sastojine,
- e) panjače, šikare, šibljaci, makije i garizi.

Članak 5.

A) Naknada za plantaže, kulture i mlade sastojine utvrđuje se prema formuli:

$$V_m = c \left(1,0 + \frac{p}{100} \right)^m$$

gdje su:

- V_m – vrijednost sastojine
- c – trošak podizanja sastojine
- p – postotak prirasta vrijednosti
- m – starost sastojine, u koju se ne uračunava starost posađenih sadnica, reznica i sl. do vremena sadnje.

B) Naknada za srednjedobne i starije sastojine, ako se predaju budućem korisniku s drvnim zalihom, jednak je vrijednosti predmetne sastojine (V_m) prema formuli (A), tako da je:

- c – trošak podizanja sastojine
- p – postotak prirasta vrijednosti
- m – starost sastojine.

1. Za šume sa smanjenim obrastom utvrđenu naknadu treba umanjiti za ove postotke:

- za šume obrasta $0,5 - 0,59$ za 20 %,
- za šume obrasta $0,6 - 0,69$ za 10 %,
- za šume obrasta $0,7 - 1,0$ ne umanjuje se

2. Za sastojine obrasta manjeg od 0,5 ne računa se vrijednost na navedeni način jer se takve šume, bez obzira na starost, smatraju zrelima za sječu.

3. Obrast se utvrđuje uvidom u šumskogospodarski plan ili procjenom iz prirasno-prihodnih tablica.

4. Ako osobe iz čl.2. st. 2. prethodno posijeku i iskoriste postojeće drvo, naknada se obračuna tako da se vrijednosti (V_m) dodaju troškovi iskorištavanja te šume i odbije vrijednost izrađenih sortimenata. Troškovima iskorištavanja treba, osim troškova sječe i izrade, privlačenja odnosno iznosa na pomoćno stovarište, te troškova utovara u prijevozno sredstvo, pribrojiti i troškove izgradnje prometnica za predmetno gravitacijsko područje u zadnjih 10 godina, tako da se njihovi troškovi podijele s otvorenom površinom i dobiju troškovi po 1 ha, a oni se zatim pomnože s izuzetom površinom.

C) Utvrđivanje naknade za stare sastojine

1. Kad se šuma predaje u dubećem stanju, naknada je jednaka stvarnoj vrijednosti drva predmetne sastojine na panju (V_n).

2. Stvarna se vrijednost (V_m) utvrđuje ovako:

- obračuna se ukupna količina drva koja je utvrđena šumskogospodarskim planom, a iznimno s pomoću prirasno-prihodnih tablica,
- procjeni se postotni udjel sortimenata,
- obračuna se njihova količina i vrijednost,
- odbiju se troškovi iskorištavanja šuma faze I. (sječa i izrada), faze II. (privlačenje na pomoćno stovarište), te troškovi utovara u prijevozno sredstvo.

Navedeni elementi, za sve šume, utvrđuju se iz redovnoga godišnjeg plana Trgovačkog društva.

3. Osobe iz čl. 2. st. 2. koje posijeku i iskoriste drvo imaju pravo na naknadu povećanih troškova iskorištavanja šuma faze I. i faze II. s troškovima utovara u prijevozno sredstvo. Posebno se nadoknađuje vrijednost postojećeg podmlatka.

D) Utvrđivanje naknade za preborne šume

1. Iznos naknade (E) jednak je zbroju vrijednosti te sastojine (V_m) na panju (drvo iznad taksacijske granice) i vrijednosti podmlatka u toj sastojini. Izračunava se prema formuli:

$$E = V_1 \left(1,0 + \frac{p}{100} \right)^l + V_2 + V_3 + V_m \cdot p_v$$

gdje su:

- E – iznos naknade za raznodbne sastojine
- V_1 – vrijednost na panju sastojine I. debljinskog razreda
- V_2 – vrijednost na panju sastojine II. debljinskog razreda
- V_3 – vrijednost na panju sastojine III. debljinskog razreda
- p – pripadajući postotak prosječnoga tečajnoga godišnjeg prirasta
- l – duljina je ophodnjice 10 godina
- V_m – ukupna vrijednost sastojine na panju ($V_1 + V_2 + V_3$)
- p_v – postotak vrijednosti podmlatka od V_m

2. Vrijednost sastojine na panju utvrđuje se tako da se nakon izmjere sastojine dobiveni podaci razvrstaju na debljinske razrede:

I. debljinski razred 10 – 30 cm

II. debljinski razred 31 – 50 cm

III. debljinski razred > 51 cm,

a zatim se obračuna volumen drva po debljinskim razredima, utvrdi njegova vrijednost, odbiju troškovi iskorištavanja šuma faze I. i faze II. s troškovima utovara u prijevozno sredstvo. Elementi se utvrđuju prema godišnjem planu poslovanja Trgovačkog društva.

3. Vrijednost sastojine na panju (V_m) jednaka je zbroju vrijednosti drva navedenih debljinskih razreda:

$$V_m = (V_1 + V_2 + V_3) (3)$$

Vrijednost ponika, podmlatka i mladića izražena u postotku (p_v) od ukupne vrijednosti raznodbne sastojine (V_m) iznosi za:

- slabo pomlađenje 1 – 5 %,
- dobro pomlađenje 10 – 15 %,
- vrlo dobro pomlađenje 20 – 25 %.

Stanje pomlađivanja se utvrđuje na temelju šumskogospodarskog plana ili očevodom na terenu.

4. Kada osobe iz čl. 2. st. 2. posijeku i iskoriste drvo, visina naknade se utvrđuje na način opisan u prethodnom stavku.

E) Utvrđivanje naknade za panjače, šikare, šibljake, makije i garige

1. Za panjače s kojima se gospodari prema načelima oplodne sjeće, naknada se utvrđuje kao za visoke regularne šume. Troškove podizanja sastojina (c) za panjače treba umanjiti

za 50% zbog kraćeg razdoblja regeneracije.

2. Za mlade degradirane panjače, koje su prikladne za melioraciju, naknada se utvrđuje kao za mlade nedegradirane sastojine, a od njezine se vrijednosti na panju odbiju troškovi potrebnici za melioracijske rade. Trošak podizanja (c) analogne (ili slične) nedegradirane sastojine, kao i troškove potrebnih melioracijskih rada treba umanjiti za 50% zbog kraćeg razdoblja regeneracije.

Iznos naknade (E) za takvu mladu degradiranu panjaču, prikladnu za melioraciju, obračunati će se prema formuli:

$$E = V = V_m - V = c \left(1,0 + \frac{p}{100} \right)^m - (V_1 + V_2 + V_3)$$

gdje su:

- E – iznos naknade za mladu degradiranu panjaču za melioraciju
- V_m – vrijednost slične nedegradirane sastojine
- c – troškovi podizanja slične nedegradirane sastojine umanjeni za 50 %
- p – postotak prirasta vrijednosti slične nedegradirane sastojine
- m – starost predmetne mlade sastojine za melioraciju
- V₁, V₂, V₃ – troškovi potrebnih melioracijskih rada u pojedinim godinama umanjeni za 50 %.

3. Za mlade degradirane panjače, u kojima stabla kakvoćom i svojstvima ne opravdavaju daljnju ophodnju pa se stoga smatraju zrelima za sječu, te za degradirane panjače približno ili potpuno zrele za sječu, iznos naknade se (E) utvrđuje kao cijena koštanja III. klase ogrjeva koja bi se postigla prodajom na panju.

4. Iznos naknade (E) za šikare, šibljake, makije i garige utvrđuje se tako da se visina naknade za mladu degradiranu panjaču, prikladnu za melioraciju, umanji s faktorom 0,35.

Članak 6.

1. Trošak podizanja sastojina (c), za sve šume, utvrđuje se na temelju kalkulacije stvarnih troškova, koju svake godine izrađuje Trgovačko društvo, za namjene propisane člankom 2. stavkom 1. ovoga Pravilnika. Kalkulacija se izrađuje do 31. prosinca za narednu godinu.

2. Postotak prirasta vrijednosti (p) utvrđuje se na temelju vrijednosti sastojine zrele za sječu (V_n) (na panju) i troškova podizanja sastojina (c) prema formuli:

$$V_n = c \left(1,0 + \frac{p}{100} \right)^n$$

gdje su:

- V_n – vrijednost na panju sastojine zrele za sječu

- c – trošak podizanja sastojine
- p – postotak prirasta vrijednosti
- n – ophodnja sastojine zrele za sječu.

3. Vrijednost na panju sastojine zrele za sječu (V_n) utvrđuje se na temelju tzv. modelne sastojine iz šumskogospodarskih planova ili na temelju prirasno-prihodnih tablica, pri čemu se za određenu vrstu drveća, propisanu ophodnju, obrast i omjer smjese odredi količina drva, procijeni postotni udio sortimenata, obračuna količina sortimenata i njihova vrijednost te od nje odbiju troškovi iskorištavanja šuma (sječe i izrade, privlačenja odnosno izvoza na pomoćno stovarište te za utovar u prijevozno sredstvo).

4. Modelna sastojina iz točke 3 stavka 1. ovoga članka odabire se tako da se iz šumskogospodarskih planova ili prirasno prihodnim tablicama (stvarna količina drva za tu godinu starosti) odabere takva sastojina kojoj bi predmetna sastojina sličila u vrijeme njezine zrelosti za koju se izračunava naknada. Svi ostali elementi i troškovi uzimaju se prema prosjeku redovnoga godišnjeg plana odnosno rebalansa plana.

5. Postotak prirasta vrijednosti (p) utvrđuje se prema ophodnji modelne sastojine iz tablica za produljenje iz ove jednadžbe:

$$\left(1,0 + \frac{p}{100}\right)^n = \frac{V_n}{c}$$

6. Postotak prirasta vrijednosti (p) iznosi kako slijedi:

a) za sastojine iz sjemena:

- sve vrste hrastova – 2,50 %,
- jasen – 2,25 %,
- ostale vrste – 2,00 %,
- plantaže euroameričkih topola – 6,00 %
- intenzivne kulture brzorastućih vrsta (borovac, duglazija i dr.) i intenzivne kulture euroameričkih topola u šumskom uzgoju – 4,00%.

b) za sastojine iz panja:

- sve vrste tvrdih listača osim bagrema, kestena i listača na kršu – 1,50 %,
- bagrem, kesten te listače na kršu – 1,75 %
- meke listače – 2,00 %.

Utvrdjivanje naknada za šumska zemljišta

Članak 7.

Naknada za šumsko zemljište koje se izdvaja iz šumskogospodarskog područja Republike Hrvatske obračunava se u iznosu od 10.000,00 kn/ha

Članak 8.

(1) Naknada za šumsko zemljište, u svrhu osnivanja prava služnosti na šumi i šumskom zemljištu, osim u svrhu osnivanja prava služnosti na šumi i šumskom zemljištu u svrhu eksploatacije mineralnih sirovina, određuje se tako da se od Ministarstva financija, poreznih ureda zatraži prometna vrijednost šumskog zemljišta u katastarskoj općini.

(2) Ukoliko nema prometa šumskog zemljišta u predmetnoj katastarskoj općini, naknada će se obračunati prema najnižoj vrijednosti prometa poljoprivrednog zemljišta u istoj ili susjednoj katastarskoj općini.

(3) Kada porezni uredi dostave prometnu vrijednost zemljišta u rasponu cijena za cijelu katastarsku općinu ili područje, za utvrđivanje naknade za šumsko zemljište se koristi srednja vrijednost toga raspona.

(4) Naknada za šumsko zemljište, u svrhu osnivanja prava služnosti na šumi i šumskom zemljištu, osim u svrhu osnivanja prava služnosti na šumi i šumskom zemljištu u svrhu eksploatacije mineralnih sirovina, obračunava se po formuli:

$$N_z = P_{vz} \cdot P \cdot \frac{n}{100}$$

gdje su:

N_z – naknada za šumsko zemljište

P_{vz} – prometna vrijednost šumskog zemljišta

n – broj godina na koje se osniva pravo služnosti

P – površina služnosti

Ukoliko se osniva služnost koja nije vremenski ograničena, vrijednost n iznosi 100.

(5) Naknada za šumsko zemljište u svrhu osnivanja prava služnosti na šumi i šumskom zemljištu u svrhu eksploatacije mineralnih sirovina, određuje se na način da središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove šumarstva neposredno koristi stručnu pomoć ovlaštenih vještaka odgovarajuće struke, koji će utvrditi tržišnu vrijednost šumskog zemljišta

(6) Troškove postupka utvrđivanja tržišne vrijednosti šumskog zemljišta ovlaštenog vještaka, snosi pravna ili fizička osoba u čiju će se korist osnovati pravo služnosti u svrhu eksploatacije mineralnih sirovina.

(7) Naknada za šumsko zemljište za osnivanje prava služnosti u svrhu eksploatacije mineralnih sirovina, koja je vremenski ograničena obračunava se po formuli:

$$N_z = T_{vz} \cdot P \cdot \frac{n}{40}$$

gdje su:

N_z – naknada za šumsko zemljište

T_{vz} – tržišna vrijednost šumskog zemljišta

n – broj godina na koje se osniva pravo služnosti

P – površina služnosti

(8) Naknada za šumsko zemljište u svrhu osnivanja prava služnosti utvrđuje se na način da se od utvrđenih vrijednosti na načine opisane u stavcima 4. i 7. uzme 50 %.

(9) Naknada za šumsko zemljište u svrhu osnivanja prava građenja na šumama i šumskom zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske, u svrhu izgradnje golf igrališta i kampa, obračunava se po iznosu od 10.000,00 kn/ha.

3. Naknada za smanjene općekorisne funkcije šuma

Članak 9.

(1) Naknada za smanjene općekorisne funkcije šuma određuje se ocjenama, a vrijednosti za pojedine ocjene iskazane su bodovima u tablici OKFŠ-1 (Prilog 1).

(2) Naknada za smanjene općekorisne funkcije šume izračunava se, temeljem uvida u odnosnu projektnu dokumentaciju investitora, kao razlika vrijednosti općekorisnih funkcija šume prije (Tablica OKFŠ-2 – Prilog 2) i nakon obavljenog zahvata.

(3) Prilikom izrade privremenog obračuna naknada za smanjene općekorisne funkcije šuma u svrhu osnivanja prava građenja na šumi i šumskom zemljištu u svrhu izgradnje kampa i golfa, utvrđuje je 100 % smanjenje općekorisnih funkcija šuma na cijeloj površini planiranog zahvata.

(4) Naknada za smanjene općekorisne funkcije ne utvrđuje se ako se zahvat obavlja na neobraslom ili neplodnom šumskom zemljištu.

4. Utvrđivanje naknada za ograničena prava korištenja

Članak 10.

Šumoposjednik šume koja je proglašena zaštitnom šumom odnosno šumom s posebnom namjenom ima pravo na naknadu u iznosu za koji su umanjeni prihodi iz šume, odnosno povećani troškovi njezina održavanja zbog mjera koje djelomično ili potpuno ograničavaju njeno korištenje.

Članak 11.

Kad se ograničenje odnosi na djelomično ograničenje intenziteta sječe odnosno na potpunu zabranu sječe, utvrđuje se naknada (E) i to:

1. Kada se zabrana sječe odnosi na glavni prihod, tj. na drvo koje bi određena sastojina imala na kraju ophodnje, sadašnja vrijednost drva (v) koju bi ta sastojina imala krajem ophodnje utvrđuje se prema formuli:

$$v = V_n \left(1,0 + \frac{p}{100} \right)^n$$

tako da je:

- v – sadašnja vrijednost drva na panju
- Vn – vrijednost drva na kraju ophodnje n
- p – postotak prirasta vrijednosti.

2. Kada se takvo ograničenje odnosi na sjeću prethodnoga prihoda, potrebno je sadašnju vrijednost prethodnih prihoda (V) koje bi sastojina imala do kraja ophodnje utvrditi prema formuli:

$$V = v_1 \left(1,0 + \frac{p}{100} \right)^{n-d_1} + v_2 \left(1,0 + \frac{p}{100} \right)^{n-d_2} + \dots + \frac{1}{\left(1,0 + \frac{p}{100} \right)^{n-m}}$$

tako da je:

- V – sadašnja vrijednost proreda koje bi sastojina imala do kraja ophodnje
- v₁, v₂ – vrijednost na panju drva proreda
- d₁, d₂ – godine u kojima se predviđa proreda
- p – postotak prirasta vrijednosti
- m – starost sastojine
- n – ophodnja.

Članak 12.

Kada su ograničena prava korištenja, naknada se obračunava godišnje, na temelju vrijednosti godišnjega etata na panju (koriste se podaci iz šumskogospodarskih planova).

Članak 13.

Za djelomično ograničenje intenziteta sječa, dobivene podatke treba smanjiti s odgovarajućim faktorom. Faktor umanjenja jest odnos između vrijednosti namjenskoga i ekonomskog etata

Članak 14.

Vrijednost boda iz članka 9. ovoga Pravilnika izraženu u kunama donosi središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove šumarstva na prijedlog Skupštine Trgovačkog društva.

Članak 15.

Obrasci OKFŠ – 1 i OKFŠ – 2, tiskani su uz ovaj Pravilnik i čine njegov sastavni dio.

5. Naknada za osnivanje prava građenja

Članak 16.

Početni iznos naknade za osnivanje prava građenja na šumi i šumskom zemljištu u svrhu izgradnje golfa i kampa obračunava se u iznosu od 10.000,00 kn/ha godišnje.

III. UTVRĐIVANJE ZAKUPNINA ZA DAVANJE U ZAKUP ŠUMSKOG ZEMLJIŠTA

Članak 17.

(1) Utvrđivanje početne cijene naknade za zakup šumskog zemljišta određuje Trgovačko društvo.

(2) Početna cijena obračunava se u svrhu:

- odmora, rekreacije i sporta (trim-staze, staze za jahanje, privremeni sportski tereni, stolovi i klupe za odmor i sl.) u iznosu 6,00 kn/m² godišnje, a za površine u svrhu odmora, rekreacije i sporta (trim-staze, staze za jahanje, privremeni sportski tereni, stolovi i klupe za odmor i sl.) u skladu s prostorno-planskom dokumentacijom u iznosu 0,30 kn/m² godišnje;
- pašarenja i sl. u iznosu 0,02 kn/m² godišnje;
- postavljanja pomicnih naprava u iznosu 10,00 kn/m² godišnje;
- reklamnih panoa u iznosu 800,00 kn/m² godišnje;
- postavljanja montažno-demontažnih tendi te privremenih kioska i drugih građevina gotove konstrukcije, građevinske (bruto) površine do 15 m² u iznosu od 60,00 kn/m² godišnje, a za postavljanje montažno-demontažnih tendi te privremenih kioska i drugih građevina gotove konstrukcije u gradskim zonama, građevinske (bruto) površine do 15 m² u iznosu od 200,00 kn/m² godišnje.
- postavljanja štandova u iznosu od 200,00 kn/m² godišnje.

IV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 18.

Stupanjem na snagu ovoga Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o utvrđivanju naknade za prenesena i ograničena prava na šumi i šumskom zemljištu (»Narodne novine« broj 105/09, 98/11).

Članak 19.

Obračun naknade za postupke započete prije stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama zakona šumama (»Narodne novine« broj 94/14), utvrditi će se prema odredbama Pravilnika o utvrđivanju naknade za prenesena i ograničena prava na šumi i šumskom zemljištu (»Narodne novine«) broj 105/09 i 98/11).

Članak 20.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 011-02/16-01/24

Urbroj: 525-11/0902-16-1

Zagreb, 18. srpnja 2016. godine

Ministar
prof. dr. sc. Davor Romić, v. r.

PRILOG 1.

Tablica OKFŠ – 1

BODOVNE VRIJEDNOSTI UNIŠTENIH ILI SMANJENIH OPĆEKORISNIH FUKCIJA ŠUMA

OCJENA	BODOVI/ha
4	34 000,00
5	40 500,00
6	44 500,00
7	48 500,00
8	52 000,00
9	55 000,00
10	57 500,00
11	60 000,00
12	69 000,00
13	75 000,00
14	84 000,00
15	90 000,00

16	97 000,00
17	101 000,00
18	150 000,00
19	180 000,00
20	200 000,00
21	215 000,00
22	240 000,00
23	270 000,00
24	300 000,00
25	315 000,00
26	330 000,00
27	350 000,00
28	370 000,00
29	390 000,00
30	405 000,00
31	420 000,00
32	430 000,00

33	440 000,00
34	445 000,00
35	460 000,00
36	480 000,00
37	500 000,00
38	520 000,00
39	540 000,00
40	560 000,00
41	580 000,00

PRILOG 2.

Tablica OKFŠ – 2